

CROSCENA

KROŚNIEŃSKA SCENA KULTURY

STANISŁAW BOCHEŃSKI

list

w bieli zimy
ta chwila
nabiera barw
jak tęcza
maluje zachwyt
spod śnieżnej kołdry
kiełkuje nadzieja

ty
i twój list
kto teraz pisze listy
kiedy za oknem mróz
rozpalasz tekstem
granice wyobraźni
słowem rozjaśniasz szarość dnia

celebruję każdą linijkę
łącząc je
w odległość jaka nas rozdziela
bliżej

ZESPÓŁ REDAKCYJNY CROSCENY LAUREATEM NAGRODY PREZYDENTA MIASTA KROSNA PIOTRA PRZYTOCKIEGO ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE KULTURY W 2012 ROKU.

CROSCENA LAUREATEM HONOROWEJ NAGRODY LITERACKIEJ „ZŁOTE PIÓRO” 2010 PRYZNANEJ PRZEZ ODDZIAŁ ZWIĄZKU LITERATÓW POLSKICH W RZESZOWIE ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ PROMOCJI KULTURY I LITERATURY.

Na okładce: *Czterdzieści* - jubileuszowy spektakl Polskiego Teatru Tańca na scenie RCKP, str. 2 -1. Koncert *Hej kołęda, kołęda* w wykonaniu Chóru „Echo” i solistów, 2. Kamila Bednarska - wernisaż wystawy grafik, 3. *Stare Dobre Małżeństwo* - koncert w RCKP, 4. Jacek Wnuk, autor wystawy fotografii *Kaukaz Zachodni*, 5. Koncert za... kurtyną - zespół *Workaholic*, podczas wernisażu. Fot. P. Matelowski, W. Turek

W numerze:

3. Witryna RCKP

Wystawy
Twórcze FanabERIE w RCKP
Agnieszka Kaszczyszyn

Polecamy

6. Gwiazdodziór

Stoję sobie na przystanku...
M. Baranowska-Mika

8. Rozmaitości

Krosno pamięta
Fundacja im. Jana Grudysza
Ł. P. Grudyszowie
Spotkanie króla ze świętym
Andrzej Potocki

Mapa Kultury

12. Sylwetki

40 lat z mikrofonem
Wacław Turek

14. Kolekcjonerstwo

Krosno na morzach i oceanach
Zbigniew Więcek

19. Poezja

21. Przeczytane

23. Podium

25. BWA
Magdalena Uchman – grafika
Marek Burdzy

26. CDS

Huta Josephine w Szklarskiej Porębie...
Karolina Połomska

27. Muzeum Podkarpackie

Najnowsze wzory krośnieńskiego szkła...
Krzysztof Gierlach
Koncert na Pleyelu
Mateusz Pastuszek

29. Piwnica PodCieniami

Svalbard, czyli renifery w kosmosie
Dorota Piwka

30. KBP

E-booki w Krośnieńskiej Bibliotece
Monika Machowicz

31. Konkursy

STANISŁAW ZAJDEL
(1954 – 2015)

30 stycznia 2015 roku po ciężkiej chorobie zmarł Stanisław Zajdel nasz wieloletni kolega i przyjaciel. Zmagał się z chorobą kilka lat, ale był pełen nadziei i do końca wierzył, że uda mu się ją pokonać. Stało się jednak inaczej. Z domem kultury na Kolejowej 1 związany był ponad 38 lat. Przez te wszystkie lata akompaniował także Zespołowi Tańca Ludowego „Pogorzenie”, był członkiem kapeli ludowej „Swaty”. Grał na cymbałach i akordeonie, śpiewał. Słynął ze specyficznego poczucia humoru i wesołych przyspiewek, którymi przy akompaniamencie nieodłącznego akordeonu umilał nasze wycieczki i spotkania koleżeńskie. Pożegnaliśmy dobrego człowieka, na którego zawsze można było liczyć. Takim właśnie będziemy Go pamiętać, bo zbyt wcześnie od nas odszedł.

*Dyrekcja
oraz koleżanki i koledzy
z Regionalnego Centrum
Kultur Pogranicza w Krośnie*

w y s t a w y

16 lutego – 15 marca**6. Wystawa klubu fotograficznego ze Stropkova na Słowacji**

W tym roku minie 40 lat od momentu, kiedy w 1975 r. grupa fotografów amatorów z koła fotograficznego przy zakładzie Tesla Stropkov, zorganizowała w Stropkowie pierwszą wystawę fotografii. Po blisko dziesięciu latach zaprzestano organizacji regularnych wystaw, jednak tradycja ta została ponownie przywołana do życia w roku 2011 poprzez powstanie klubu fotograficznego działającego przy Związku Zawodowym Szkolnictwa i Kultury w Stropkowie. Obecnie działalność SFK ukie-

klubowego konkursu, poprzez konkursy na poziomie województwa, a kończąc na konkursie krajowym. Zwieńczeniem wysiłków są wyniki narodowego konkursu AMFO 2014 zorganizowanego w Levicach, w którym K. Potoma i D. Ignác zostali nagrodzeni, i w którym zaakceptowano aż 13 fotografii autorstwa pozostałych członków.

Innym obszarem działalności SFK jest uczestnictwo w międzynarodowych salonach fotograficznych „Strom” i „Fotoforum” oraz w wiosennych i jesiennych salonach fotograficznych BARDAF. Ważną nagrodą, jaką uzyskał klub, był dyplom dla najlepszego klubu fotograficznego na 3. salonie fotograficznym

for. Anton Hričan

BARDAF 2014, w którym 6 członków wystawiło łącznie 20 fotografii. Przy organizacji wystaw istnieje współpraca z klubami fotograficznymi: z Bardejów, Novych Zámkov, Ružomberoku, Krosna i Odessy. Należy też wspomnieć o indywidualnej działalności Vladimíra Ivanka na salonach FIAP na całym świecie, za co niedawno otrzymał fotograficzny tytuł AFIAP.

Na 6. klubowej wystawie w Galerii Fotografii RCKP można zobaczyć 50 prac, których autorami są: Michal Bujdoš, Kristián Babjar, Anton Hričan, Vladimír Ivanko, Martina Kanalošová, Renáta Kasardová, Magda Koleničová, Tomáš Manduľa, Dominika Pavuková, Martin Rusin, Kamil Sooš, Vladislav Varga, Emília Verbová

Ing. Anton Hričan

7 - 28 lutego

Wystawa grafik Kamili Bednarskiej

Artystka urodziła się w 1983 r. w Rzeszowie. Zajmuje się grafiką, rysunkiem i malarstwem. Absolwentka Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Dyplom z wyróżnieniem w 2009 roku w pracowni wklęsłodruku prof. Marka Olszyńskiego i dr Pawła Bińczyckiego oraz w pracowni malarstwa prof. Stanisława Białogłowicza. Laureatka Nagrody im. Jerzego Panka za *Najlepszy Dyplom na Wydziale Sztuki* w roku akademickim 2008/2009. Od ukończenia studiów pracuje w Zakładzie Grafiki Wydziału Sztuki UR. Uczestniczka projektów artystycznych (m.in. wystaw międzyuczelnianych, przeglądów plastycznych, sympozjów artystycznych, aukcji charytatywnych). Od 2011 członek grupy Dorothea Fleiss & East West Artists e.V. Asystentka Dorothy Fleiss przy organizacji międzynarodowych projektów artystycznych, m.in. 5th Symposium of Contemporary Art Mallnitz, 2nd European International Book Art Biennale. Od wielu lat współpracuje z łańcucką galerią *Marzenie*, gdzie prowadzi warsztaty plastyczne dla dzieci. Jest również członkiem Stowarzyszenia Promocji i Rozwoju Kultury i Sztuki *W Kręgu Pogranicza* działającej przy tej

galerii. Od 2012 r. prezes Fundacji Rozwoju Społeczno-Gospodarczego *Inwencja*, która wspiera wydarzenia kulturalne Podkarpacia. Zorganizowała 6 wystaw indywidualnych i uczestniczyła w kilkudziesięciu wystawach zbiorowych, prezentowanych w kraju i za granicą (m. in. Anglia, Austria, Belgia, Grecja, Rumunia, Egipt, USA). Jest Członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków.

TWÓRCZE FanabERIE w RCKP

13 lutego br. zakończyły się dwutygodniowe ferie zimowe organizowane pod hasłem TWÓRCZE FanabERIE. W tym czasie dzieci odpoczywające od szkolnej rzeczywistości wzięły udział w zajęciach rozwijających ich zainteresowania, uczyły się przez zabawę i co najważniejsze, spełniały swoje fanaberie.

Miłośnicy sztuk plastycznych realizowali swoje pasje podczas zajęć plastycznych, na których powstały nie tylko klasyczne rysunki, ale także lalki, broszki, strusie, stemple z owoców czy węże z kół hula-hoop. Uczestnicy mieli też okazję do zrobienia linorytów podczas zajęć z grafiki tradycyjnej. Łącząc przyjemne z pożytecznym, dzieci uczyły się języka chińskiego i tworzyły, między innymi lampiony podczas chińskich warsztatów. Jak co roku ogromnym zainteresowaniem cieszyła się Akademia Cybermamiaka. Zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem klocków lego i technologii komputerowej prowadził specjalista z firmy „Cyber Tech - Cybernetyczne Technologie w Edukacji”.

Podczas zajęć teatralnych uczestnicy ferii przygotowali przedstawienie „Czarnoksiężnik z Krainy Oz”. W ramach Środowego Miszmaszu odbyły się zajęcia, spośród których nawet najbardziej wybredni byli w stanie wybrać coś dla siebie. Tańce integracyjne czekały na miłośników tańca, a młodzi cyrkowcy i kuglarze bawili się podczas zajęć cyrkowych, przyszli dziennikarze mierzyli się z różnymi gatunkami dziennikarskimi i próbowali swoich sił jako radiowcy. Na przyszłych lotników czekała modelarnia i nauka składania samolotów. W zależności od poziomu umiejętności

i wieku, uczestnicy, przygotowywali różne, bardziej lub mniej skomplikowane, modele samolotów z papieru. Każdy uczestnik wzięł udział w zawodach papierowych samolotów, oceniane były lot na dystans i lot na czas.

Fani komiksu stworzyli autorski komiks, a dla przyszłych fotografów bądź modelek i modeli przygotowano Atelier Fotograficzne. Mieli do dyspozycji stroje i elementy scenografii studia fotograficznego, wcielali się w różne postacie na potrzeby sesji zdjęciowych, ale także sprawdzali się w roli pomocników fotografa.

Prawdziwą gratką było spotkanie z przedstawicielami Fundacji Razem z Psem oraz ich małymi pociechami – psami (prawdziwymi, trzeba dodać, bo byli tacy, co myśleli do ostatniej minuty, że psy będą, ale sztuczne). Dzieci i młodzież biorące udział w spotkaniu mogły dowiedzieć się, jakiego psa powinien wybrać mieszkaniec bloku, a jakiego osoba mieszkająca na wsi, jaki pies dla osób lubiących spacerować, a jaki dla domatorów, lubujących się w odpoczynku w domowym zaciszu. Pies to najlepszy przyjaciel człowieka, więc warto wybrać towarzysza idealnego dla siebie.

Wszyscy chętni mogli spróbować swoich sił w Konkursie Karaoke „Śpiewamy razem” i w Konkursie Tańca „Foka Dance”, do którego zaproszono solistów, duety, tercety oraz większe grupy w wieku od 6 do 16 lat. Najmłodszy zeganając karnawał, bawili się na balu kostiumowym.

Od poniedziałku do piątku czynna była Poczekałnia Artystyczna, w ramach której na dzieci czekały gry planszowe, zabawy, a także ściana, którą nasi goście

z ochotą pomalowali, zamieniając ją tym samym w piękny mural.

Ostatniego dnia ferii dzieci, rodzice i zaproszeni goście mogli podziwiać efekty dwutygodniowej pracy – spektakl „Czarnoksiężnik z Krainy Oz” w wykonaniu uczestników zajęć teatralnych oraz wystawę prac wykonanych na zajęciach

plastycznych, warsztatach chińskich, komiksowych czy w Atelier Fotograficznym.

Chociaż ferie już za nami, to dzieci zgodnie przyznały, że było warto przyjść do RCKP i z pewnością wrócą do nas za rok.

Agnieszka Kaszczyszyn

26 lutego, 18.00

„Tańcem malowane” – praktyczna realizacja pracy dyplomowej Anny Gomulec z PPSKAKiB w Krośnie.

28 lutego, 20.00

Grupa MoCarta w programie „Ale CZAD! czyli podróże Grupy MoCarta”. Grupa MoCarta to nie tylko kabaret muzyczny, występuje również z repertuarem klasycznym, zajmuje się muzyką rozrywkową. Tworzą go czterej absolwenci Akademii Muzycznej w Warszawie i Łodzi - Filip Jaślar, Michał Sikorski, Paweł Kowaluk i Bolek Błaszczuk.

1 marca, 17.00

„Podobno Marian” - komedia Marka Rębacza - czyli jak złowić przystojnego faceta, kiedy jest się w widocznym, piątym, miesiącu ciąży, a facet na pewno nie jest ojcem dziecka? Obsada: Olaf Lubaszenko, Maria Niklińska, Krzysztof Kiersznowski, Jacek Kopczyński.

8 marca, 18.00

Koncert z okazji Dnia Kobiet - Mateusz Ziółko z zespołem.

Pianista, wokalista, autor muzyki i tekstów, jest samoukiem. Koncertuje solowo, z własnym zespołem oraz z Orkiestrą Akademii Beethovenowskiej i Orkiestrą Symfoniczną Bydgoskich. Brał udział w wielu muzycznych projektach m.in. „Symphonica”. Zwycięzca III edycji „The Voice Of Poland”.

11 marca, 19.00

Koncerty za ... kurtyną
Charli Green (USA) z zespołem 4SET Krzysztofa „Pumy” Piaseckiego.
Charli Green - amerykański trębacz, kompozytor, aranżer. Współpracował z największymi muzykami jazzowymi. Obecnie pracuje z własną orkiestrą The Charli Green Big Band, dla której komponuje, aranżuje i dyryguje.
Krzysztof „Puma” Piasecki to jeden z najwszechstronniejszych gitarzystów polskiej sceny muzycznej od lat 70., kompozytor i aranżer.

opr. ab

Stoję sobie na przystanku...

...Stoję sobie na przystanku w Warszawie i czytam na tramwaju: „Nauczmy się ustępować miejsca”. „Boże – myślę – to już trzeba tego uczyć?”.

Wypowiedź Jerzego Stuhra dla Tygodnika Powszechnego, 28.X.2014

I chyba tutaj tkwi sekret Jerzego Stuhra – zdumiewają go, ciągle i ciągle, sprawy

niebywale, które niestety powoli stają się normą.

Mam to wielkie szczęście, być uczestnikiem teatru o najlepszym czasie i w najlepszym miejscu. To rodzaj błogosławieństwa, które nas spotyka lub nie, rodzaj teatralnej łaski. Bowiem jest ucztą poznawanie wielobrzmiowości teatru w wykonaniu artystycznych elit.

Tak też, z zapartym tchem, można było wówczas śledzić kolejne role Jerzego Stuhra u Wajdy, Jarockiego, Grzegorzewskiego. Od Dostojewskiego po Mrożka, w pełnej paletce barw i meandrow sztuki aktorskiej. Dla mnie wszystkie role Jerzego Stuhra mają jeden wspólny mianownik – on ciągle sam sobie zadaje pytanie, nieustannie sprawdza na scenie swoją wiarygodność, swoją prawdę. Nie boi się pauzy, ciszy, przerwy. Nie gna z tekstem. Co nie znaczy, że nie pozwala sobie na absolutną aktorską szarżę, jak czynił to w „Biesach”, kiedy gnał przez scenę i truchtał wokół Stawrogina, opętany – groźny – żalosny. Czy w „Emigrantach” - kiedy wył z rozpacz – upodlenia – klęski – wstydu. Jerzy Stuhr nie boi się mocnych akcentów i scenicznego fajerwerku, ale jest on zawsze usprawiedliwiony, wpisany w postać, w artystyczne potrzeby spektaklu. Zawsze zachwycająca dla mnie – była i jest jubilerska precyzja, z jaką Jerzy Stuhr konstruuje rolę. Nie ma w żadnej z nich, w żadnej, które znam - nic na wyrost, przypadkowego, niepotrzebnego. Są fenomenalne warsztatowo, prze-myślane i czyste.

To nie tylko wielki talent, dar od Boga. To wielka zawodowa uczciwość, szacunek dla widza i dla samego siebie, które nie pozwalają artyście na bylejałość i kicz.

Jerzy Stuhr „Kontrabasista”, Krosno 1997, fot. W. Turek

Dlatego właśnie „Kontrabasista” - legendarny monodram Jerzego Stuhra, z którym odwiedził pół świata – w tym Krośnieńskie Spotkania Teatralne w 1997 roku (na zdjęciu z kontrabasem Wacława Turka) – wybrzmiewa pełną gamą i dzisiaj. Jerzy Stuhr gra „Kontrabasistę” od... 1985 roku. Zagrał w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Austrii, Włoszech, w sumie ponad sześćset razy. Zawsze przy wypełnionej po brzegi sali. Także u nas.

Teraz, na XXXVII Krośnieńskich Spotkaniach Teatralnych zobaczymy „32 omdlenia” Antoniego Czechowa – dramatopisarza, który pozwala aktorowi na wszystko, ale też wymaga wszystkiego. A przede wszystkim ogromnej wrażliwości sytuacyjnej. Jerzy Stuhr zmierzył

się już z taką esencją dramatu w „Dzie-
sięciu portretach z czajką w tle”. Spek-
takl w Starym Teatrze w Krakowie re-
żyserował Jerzy Grzegorzewski i było
to najkrótsze i najmądrzejsze z realizacji
Czechowa, jakie udało mi się widzieć.

„32 omdlenia” dają natomiast pole do
wystawienia Czechowa aktorskiego,
popisowego i pozostawiającego widza

w zachwycie i osłupieniu. Spektakl na
okazję 40-lecia debiutu scenicznego Je-
rzego Stuhra w Teatrze Polonia wyreży-
serował Andrzej Domalik, a na scenie
obok Mistrza zobaczymy Krystynę Jan-
dę i Jerzego Łapińskiego.

Małgorzata Baranowska - Mika

ROZMAITOŚCI

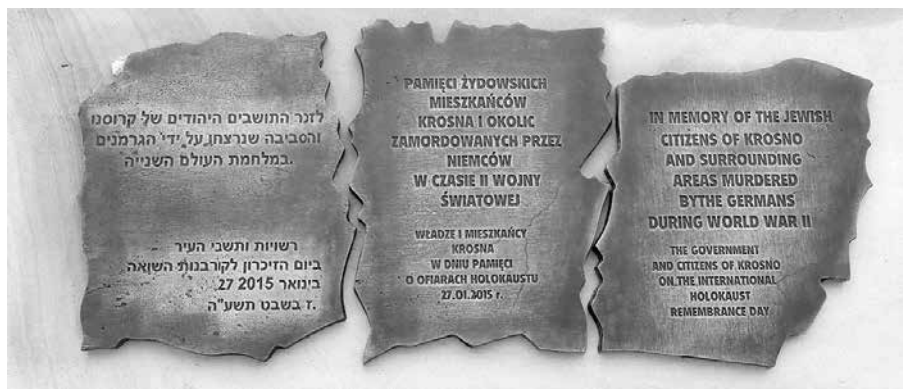
KROSNO PAMIĘTA

Krosno było jednym z pięciu miast wo-
jewództwa podkarpackiego, obok Rze-
szowa, Jarosławia, Kolbuszowej i Lu-
baczowa, w którym odbyły się Obcho-
dy Międzynarodowego Dnia Pamięci
o Ofiarach Holokaustu (26 - 29 stycznia
2015). Międzynarodowy Dzień Pamięci
o Ofiarach Holokaustu to święto uchwa-
lone w 2005 roku przez Zgromadzenie
Ogólne ONZ, aby uczcić pamięć ofiar
pochodzenia żydowskiego, pomordowa-
nych w czasie II wojny światowej przez
nazistowskie Niemcy. Datę obchodów
wyznaczono na 27 stycznia, rocznicę
wyzwolenia obozu Auschwitz-Birke-
nau. Krośnieńskie uroczystości odbyły
się 26 stycznia, a najważniejsze wyda-
rzenia miały miejsce na cmentarzu ży-
dowskim i na ul. Franciszkańskiej.

Na cmentarzu, przy zbiorowej mogile
żydowskich ofiar zbrodni hitlerowskich
odmówiono modlitwę, której przewod-
niczył Tomasz Krakowski reprezentują-
cy Naczelnego Rabina Polski Michaela
Schudricha. Uczestniczyli w niej przed-
stawiciele społeczności żydowskiej,
władz samorządowych oraz mieszkańcy
miasta.

Na budynku przy ulicy Franciszkań-
skiej odsłonięto tablicę poświęconą pa-
męci żydowskich mieszkańców Kros-
na i okolic, zamordowanych podczas II
wojny światowej. Tablica w trzech języ-
kach, hebrajskim, polskim i angielskim,
znajduje się na terenie utworzonego
w sierpniu 1942 roku getta, w którym
umieszczono kilkuset Żydów. Getto
zlikwidowano w grudniu tego samego

fol. J. Bryła

roku, a jego mieszkańców wywieziono do getta w Rzeszowie i do obozu zagłady w Bełżcu. Odsłonięcia dokonali wspólnie prezydent Krosna Piotr Przytock i wnuczka przedwojennego radnego Krosna Abrahama Munza - Margalit Goldstein. W programie obchodów

znalazły się także wykłady, koncerty i spotkania podejmujące temat kultury żydowskiej oraz projekcja filmu Szymona Mahlera z 1932 r. opowiadającego o Krośnie i żyjącej w nim jego rodzinie (jest to najstarszy zapis filmowy miasta).

opr. ab

FUNDACJA IM. JANA GRUDYSZA

Inspiracją do założenia Fundacji było pragnienie zachowania pamięci o Janie Grudyszu, jego fotografii oraz dziełach filmowych, które z pasją tworzył. Pamięci o człowieku otwartym i chętnie pomagającym w fotograficznych pasjach wielu młodym ludziom, którzy zaczynali swoją przygodę z fotografią. Poprzez fundację chcemy kontynuować dzieło życia Jana Grudysza. Z wielkim wzruszeniem podjęliśmy się „odkurzenia” starych klisz i taśm filmowych ojca, które raz po raz odsłaniają codzienność Krosna lat minionych. Naszym obowiązkiem jest zachować dla potomnych

obraz tamtych dni uwieczniony obiektywem naszego Taty - Jana Grudysza.

Już w 2005 roku została otwarta galeria fotografii, która pozwalała zarówno początkującym jak i profesjonalistom z kraju i z zagranicy wystawiać swoje prace. Fundacja ma zamiar kontynuować działalność galerii i wspierać młodych twórców, a dzięki szerokiej współpracy z fotoklubami i fotografikami z kraju i zagranicy poszerzać wiedzę o fotografii. Chcemy promować różne, często nowatorskie przedsięwzięcia artystyczne, pomagać w organizacji wydarzeń związanych z upowszechnia-

Od lewej Piotr i Lukasz Grudyszowie, fot. W. Turak

niem kultury i sztuki poprzez wystawy, plenery, warsztaty i konkursy, konferencje i spotkania autorskie, które łączą pokolenia, i uwrażliwiają na nieustannie zmieniający się świat. Będziemy poszukiwać nowych pomysłów, poznawać i promować nowe zjawiska w kulturze, w szczególności w fotografii, filmoznawstwie i sztukach audiowizualnych. Fundacja chce inicjować przedsięwzięcia, które służyć będą rozwojowi kultury. Poprzez projekty artystyczne i edukacyjne, pragniemy pobudzać twórców

i zintegrować różne środowiska, w tym osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, niejednokrotnie przez swą niepełnosprawność.

16 lutego br. Fundacja zainaugurowała działalność Domu Fotografii organizując wernisaż wystawy zdjęć autorstwa Jana Grudysza. Dokumentują one wydarzenia z Krosna i terenu dawnego województwa krośnieńskiego z lat 70 i 80 ubiegłego stulecia.

Lukasz i Piotr Grudyszowie

Spotkanie króla ze świętym

Kiedy biskup praski Wojciech Sławnikowicz przekazał na dwór królewski do Krakowa wiadomość, że znajduje się w drodze do Polski, król Bolesław Chrobry postanowił wyjechać mu na spotkanie. Chrześcijaństwo w Polsce było jeszcze bardzo świeżej daty i zwłaszcza na kresach państwa wielu było pogan, bo ani nie miał ich kto ochrzcić, ani zasad nowej wiary wyuczyć. Nastąpiła złota polska jesień Roku Pańskiego 996. Biskup Wojciech z jednej strony bardzo niechętnie opuszczał wspaniały włoski klasztor na wzgórzu zwanym Monte Cassino, ale jednocześnie z radością podejmował się misji nawracania pogan, bowiem ostatecznym celem jego podróży miały być pogańskie Prusy.

Jadąc z Italii do Polski, biskup Wojciech ominął nieprzyjazną mu Pragę, gdzie panujący książę z rodu Przemyślidów wymordował całą jego rodzinę i tylko bracia, Sobiebor i Gaudenty, ocalili z pogromu. Jechał zatem ku Polsce przez Panonię. Granicę przekroczył przez jedną z przełęcz w Beskidzie Niskim, zapewne tę nad Ożenną, i podążał traktem, przy którym później lo-

kowano miasto Żmigród. Może nawet znał te strony, bo wcześniej należały one do biskupstwa praskiego, w którym on przez wiele lat pełnił duszpasterską posługę ordynariusza. W Mytarzu był jeszcze z tamtych czasów, nieduży klasztor misyjny i tu zamierzył go powitać książę Bolesław, który dopiero od czterech lat sprawował władzę nad państwem po śmierci swojego ojca Mieszka I. Książę miał się różnych sposobów, by umocnić swoją władzę, bowiem apetyt na nią mieli także jego przyrodni młodsi bracia. Opinia obrońcy i krzewiciela chrześcijaństwa bardzo by mu w tym pomogła.

Bolesław Chrobry, teraz jeszcze książę, ale przyszłości król Polski, spotkał się z biskupem Wojciechem tak jak zamierzył – w Mytarzu. Zapewne wiele dni spędzili na rozmowach dotyczących zarówno polityki, jak i religii. Bolesław współczuł biskupowi z powodu nieszczęścia, jakie spotkało jego rodzinę, bo przecież sam pochodził z matki z rodu czeskich Przemyślidów, sprawców tego nieszczęścia. Bolesław po kilku dniach odjechał do Krakowa, gdzie

Kościół św. Wojciecha w Krośnie, W. Romanin, akwarela

także kilka dni później miał podążyć biskup, by stamtąd razem z księciem udać się do Gniezna. Biskup Wojciech chrzczył po drodze, już na ziemiach polskich, wielu pogan. Zamierzył udać się na wschód, także w okolice Krosna, a potem Jasła i wszędzie, gdzie przebywał, udzielał chrztu świętego.

We wszystkich tych miejscowościach: Mytarzu, Krośnie, Jasle i Brzezowej ludzie z pokolenia na pokolenie przekazywali sobie w opowieściach historię pobytu tutaj biskupa Wojciecha, który kilka miesięcy później zginął w Prusach, i już w 999 został przez papieża

Sylwestra II uznany świętym. W tym samym roku arcybiskupem gnieźnieńskim został brat św. Wojciecha – Gaudenty. W Mytarzu jest górką św. Wojciecha, na której miał nauczać i chrzczyć. Po jego tam pobycie zbudowano na niej kościółek i konsekrowano go pod jego wezwaniem. Także w Krośnie przy drodze do Korczyny jest drewniany kościółek pw. św. Wojciecha, upamiętniający pobyt świętego w tym miejscu.

*Andrzej Potocki
Legendy lemkowskiego Beskidu
Wydawnictwo LIBA Rzeszów, 2007*

Mapa Kultury

Mapa Kultury to portal prowadzony przez Narodowe Centrum Kultury www.mapakultury.pl. Czekają tu opowieści o kulturze lokalnej dodawane przez ludzi otwartych i ciekawych tego, co wpływa na tożsamość konkretnego miejsca. Są opowieści o ludziach - twórcach i animatorach; miejscach - istniejących i zapomnianych; klimatach - czyli przejawach kultury niematerialnej, zwyczajach, gwarze, kuchni. Autorzy piszą o tym, co ich interesuje: od historii kultury przez kulturę ludową oraz współczesną, po elementy popkultury.

To oni najlepiej wiedzą, co w ich regionie warto jest odkrycia i opisanie, tak, by zaprosić innych do poznania regionu na nowo. Mapakultury.pl to ogólnopolskie, edukacyjne, niekomercyjne narzędzie promocji kultury lokalnej. Celem portalu jest również wspieranie kulturowego dziennikarstwa społecznego, szczególnie wśród młodych ludzi oraz stymulowanie turystyki kulturowej. To także szansa dla instytucji i organizacji z sektora kultury do prezentacji swojego dorobku i bieżącej działalności.

(źródło www.nck.pl)

SYLWETKI

40 lat z mikrofonem

Zadaniem konferansjera lub prezentera, jak mówią inni, jest podawanie publiczności informacji o wykonawcach i rodzaju występu. Nie jest to łatwa sztuka i mogą jej sprostać najlepsi, mający wieloletnie doświadczenie i dobry kontakt z odbiorcami.

Stanisław Jagiello – krośnianin, urodzony w 1955 roku, swoją przygodę z mikrofonem rozpoczął w 1975 od zapowiedzi zespołu „Jacy-tacy” w Klubie Techniki ZUN. Tam po raz pierwszy wyszedł zastąpić brakującego konferansjera podczas uroczystej Barbórki.

Później – wspomina Stanisław – zapowiadałem w Klubie zespół Wawele, zostałem poproszony o prowadzenie imprez lokalnych i powiatowych. To był czas kiedy kończyłem szkołę średnią i miałem zamiar wyjechać do Wyższej Szkoły Wojsk Pancernych. Jednak kole-dzy namówili mnie na krośnińskie studium i tak w 1978 roku ukończyłem Państwowe Studium Kulturalno - Oświato-

we i Bibliotekarskie, na kierunku choreografii.

Kolejnym etapem doskonalenia jak do tej pory amatorskiej pracy z mikrofonem było ukończenie w Krakowie (1980) rocznego kursu dziennikarskiego o specjalności redaktor. Uprawnienia dawały możliwość prowadzenia imprez oraz upoważniały do pracy w redakcjach radiowych. W roku 1997 Stanisław trafił do Radia Fakty w Krośnie skąd nadawano codzienne audycje na żywo. Do 2004 podawał sportowe fakty, przeprowadzał wywiady i prowadził audycję „odkurzamy stare przeboje”. Później współredagował gazetę Nasz Głos. Niezapomniane pozostaną trasy koncertowe znanych solistów i zespołów – wspomina. Jacek Lech z zespołem Pro Contra, prowadzenie różnego rodzaju przeglądów orkiestr dętych, kapel ludowych było coraz częściej moim zajęciem. Dwukrotnie prowadziłem prezentacje zespołów Światowego Festiwalu Ze-

spółów Polonijnych w Iwoniczu Zdroju. Współpracowałem z Jasielskim Domem Kultury zapowiadając Jasielską Orkiestrę Symfoniczną i Jasielskie Okółki. Wojewódzki Dom kultury w Krośnie – to koncerty Big Bandu pod dyr. Leopolda Kozłowskiego. Prowadzenie koncertów Vitro Bandu KHS pod dyr. Adama Münzbergera.

Estrada stanowiła zaledwie część jego działalności. Od 1988 roku do chwili obecnej jest sprawozdawcą zawodów żużlowych z półfinałem Mistrzostw Polski włącznie. Prowadził spotkanie z mistrzem świata na żużlu Tomaszem Gollobem w RCKP Krosno, eliminacje Mistrzostw Europy i Świata w siatkówce kadetów i kadetek, a także juniorów. Rozgrywki ligowe siatkarzy i turnieje (o Puchar Prezydenta Krosna) z zespołami Plus Ligi. Był spikerem meczów piłkarskich Karpat Krosno. Wspólnie z Jerzym Bryłą, ówczesnym redaktorem Tygodnika „Podkarpacie”, powołali do życia czasopismo „Bliżej Toru” (ukazywało się od 1996 - 1998 r.)

Spotkać go można jako prowadzącego masowe imprezy kulturalne towarzyszące np. Zawodom Balonowym w Krośnie (studio balonowe i koncerty estradowe), Dni Krosna, Świet(l)ne Miasto, czy Karpackie Klimaty, które prowadzi wspólnie ze znanym konferansjerem Stanisławem Jaskułą.

Podczas mojej 40-letniej pracy z mikrofonem – nadmienienia Stanisław Jagiełło – miałem okazję spotkać i poznać wielu wspaniałych ludzi, zarówno z dziedziny muzyki jak i sportu. Zawsze staram się, aby nie „przegadać” podawanych informacji. Nie jestem też zwolennikiem wymuszania na publiczności sztucznych braw w rodzaju: Krosno, jak się bawi-

cie? Z krośnieńskich konferansjerów, czy też można powiedzieć prezenterów, bardzo sobie cenię Roberta Lenerta za jego kompetencje i wiedzę o muzyce oraz jej wykonawcach.

Czy mam marzenia? Chciałbym jeszcze, o ile dostanę takie propozycje, poprowadzić kolejne imprezy organizowane w moim mieście Krośnie, a jest ich w roku dość sporo. Uważam, że kontakt z ludźmi, zarówno z wykonawcami na scenie jak i odbiorcami bardzo wzbogaca i dodaje energii do dalszej działalności.

*Rozmowę przeprowadził
Wacław Turek*

fol. W Turek

Krosno na morzach i oceanach

Statek powstał w 1943 roku w amerykańskiej stoczni, nadano mu imię „Otis White”. Miał 79 m długości, 13 m szerokości, 5,5 m zanurzenia. W czterech ładowniach mieścił niecałe 3 tysiące ton ładunku. Opalany był maszyną parową o mocy 1.300 KM, rozwijał szybkość 11 węzłów. Załoga liczyła 33 osoby.

W marcu 1944 roku na mocy uchwalonej przez Kongres USA ustawy zezwalającej prezydentowi udostępniać aliantom produkty ze sfery obronności, został wydzierżawiony polskiej firmie armatorskiej. Polską banderę podniesiono na statku w kwietniu 1944 roku i nadano mu imię „Krosno”. Parowiec

SS „Krosno” odbył wkrótce rejs przez Atlantyk z przeznaczonym dla Wielkiej Brytanii sprzętem. W Europie żeglował w systemie kabotażowym pomiędzy portami Anglii i państw alianckich.

Po zakończeniu działań wojennych statek wrócił do Stanów Zjednoczonych. Po wygaśnięciu dzierżawy przejął go armator amerykański przywracając poprzednią nazwę „Otis White”.

W 1948 roku został sprzedany armatorowi argentyńskiemu, który przechrcił go na „Caleta Córdova”. Statek pływał do 1969 roku, po czym został zatopiony.

Zbigniew Więcek

Parowiec SS Krosno, ze zbiorów Zbigniewa Więcka

„CYGANERIA” Giacomo Pucciniego

Orkiestra Filharmonii
Podkarpackiej

fot. W.Turek

„CZTERDZIEŚCI” POLSKI TEATR TAŃCA

fot. P.Matelowski

TWÓRCZE FanabERIE W RCKP

fot. J. Czekański, P. Matelowski

WALENTYNKI
z zespołem ORION

fot. W.Turek

JAN LUSZNIA

Zawsze

Z dna szuflad
Zakamarków pamięci
Wydobywamy słowa o przetrwaniu

Odkurzamy je z nadzieją
Potężniejącą z dnia na dzień
W pewność

Wstając z klęczek
Wciąż nie możemy uwierzyć
Że to prawda

Dlatego odmawiamy
By odegnąć złego ducha
Modlitwę poety

Niech słowo znaczy słowo
Nie słowo znaczy słowo

Jutro pozajutrze

Zawsze

JANUSZ GOŁDA

Lustro

Czemu patrzę na mnie inne oczy?
Nie obce, niemiłe mi lub wrogie.
Inne. Moje tak nie patrzę. Nie są

takie smutne. To nie moje oczy,
nie moje patrzenie ani ich odbicie.
Oddajcie oczy, które patrzę

jak ja patrzę i widzę, jak ja widzę
albo odwróćcie lustro, wynieście je,
zmieńcie, rozbijcie, niech nie oszukuje.

JÓZEF JANOWSKI

Chodząc po Krośnie*Władysławie Zajdel*

Skiby rozorywane słońcem
gubią cembrowinę nocy,
z drzew zielenieje kora,
Nad chrząszczami są dłonie sęków,
w palcach wiklin znicz genetyczny.
Tu szukają się kwantowe złącza.
W kopcach mrówek zatrzymany
horyzont – temat do fotografii
i meteoryt w akcie powstawania,
tak wiele mówiący, Aż zapisany
w skalnym brzegu. Co teraz:
zieleń, asfalt, ból spod kaletki.
W tym samym powietrzu pogrzebowy dom,
kobieta z narodowego banku
z gerberą. Już odeszła. Jakby nie patrzeć,
wyludniły mi się ręce.

RYSZARD STACHURSKI

Moje miasto

Ścieżki młodości
zarosłe powojem
ile to już lat
które przeminęły
gdym dzieckiem
wydeptywał trawę
ślady bosych stóp
symbol czasu
idąc brzegiem Wisłoka
przed oczyma
znajome obrazy
stare miasto
Łukasiewicz
patrzy w niego
mijam kaplicę Oświęcimów
legendę tkaną
srebrna nitką
wśród pajęczyn czasu

TERESA PARYNA

O poetach

Niepokorni słudzy piękna...

To do nich
należą noce.

W gwieźdznym pyłe
łatwiej wyczuwają
grunt swojej wyspy.
Udręczeni samotni
szukają słów ocalenia
dla swojego świata –
ważą metafory
mierzą wersy
odkrywają ósmy kolor tęczy
by o świcie
spisać z Bogiem
protokół
rozbieżności...

KRYSTYNA KULMAN

W dłonie

Nie odejdzie pamięć
w niepamięć
Drewno jest drewnem
i nic tego nie zmieni
Szkoda żałować
uśmiechów złamanych
w okrucach żagli

Biorę w dłonie
nadzieję i pławie się
w niebieskim niebie

RYSZARD MŚCISZ

Trawa dzieciństwa

trawa mojego dzieciństwa wciąż się zieleni
zachowała soczystość podlewana pamięcią
ciepłe głosy rodziców roztapiają śniegi
a słowa baśni w objęciach trzymają życie
jak kolorowa smycz wiążąca do siebie troski

dobrze że miałem wtedy takie bogactwo
niewiedzy wszystko mogło być za siedmioma
górami czarów krzepić się naiwnością
i rosnąć w zachwyt niedorostłym pragnieniem

wzruszałem świat z posad tupotem nóg
wpatrzaniem ciekawskich oczek i zmysłów
badawczym instynktem co dawał pocziwe
niedowierzanie zamiast karcącej wiedzy

a dzisiaj swa dorosłość próbuję krzepić
zapachem i kolorem tej dawnej zieleni
która wtedy najbardziej dorośnie kiedy
najgłębiej w pamięć się zanurzę

DANUTA DRZEWICKA

Ostatni obraz

Biały dom na wzgórzu
Przed nim babcia
Z uniesioną ręką
W pożegnalnym geście
Oglądam się
Babcia ociera oczy z łez
Białą zapaską
Tylko wierny towarzysz
Mojego dzieciństwa
Biały szpic odprowadza mnie
Obydwoje są starzy
Ich serca są ze mną
Wiem
I to jest ostatni obraz
Z mojego dzieciństwa
Wkrótce obydwójce odeszli

Stanisław Bocheński

dopóki idę...

Autor oddaje się wielu pasjom na lądzie, wodzie i w powietrzu (pilot szybowcowy, zdobywca korony Gór Polskich). Jest współautorem kilkudziesięciu antologii i almanachów poetyckich. Pisze poezję, prozę, fraszki, limeryki, bajki dla dzieci, fotografuje, rysuje i maluje obrazy. Należy do Klubu Literackiego RCKP w Krośnie oraz Grupy Literackiej przy Klubie Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych w Warszawie. Jego utwory poetyckie zamieszczane były w różnych czasopismach i publikacjach. Jest laureatem wielu konkursów poetyckich. Stanisław Bocheński jest krośnianinem, obecnie mieszka w Krakowie.

Wydawnictwo RÓŻA Kraków 2014

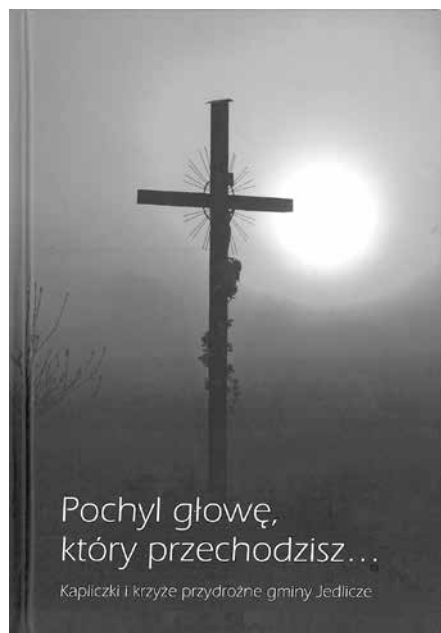

Janusz Gołda

RYBY

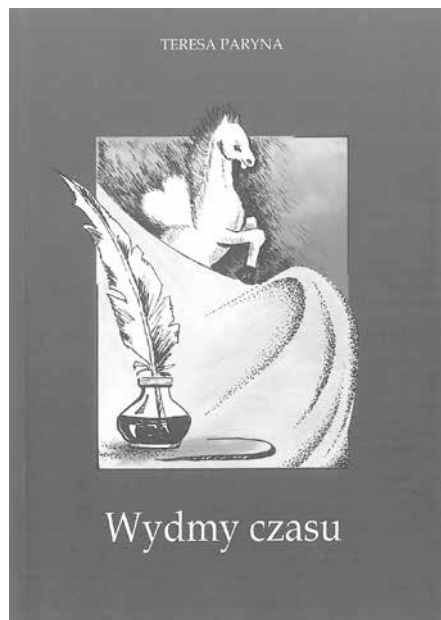
Janusz Gołda, poeta, prozaik, publicysta, autor tomików wierszy: *Zwyczajna łagodność*, *Wiersze leskie*, *Dzikie sady*, *Tańczący na promieniu*, *Cyklop w atelier*, powieści: *Trzeźnia*, *Klasztor*, opowiadania: *Nie ma miłości w naszym mieście*, *Opowiadania z drugiej ręki*, powieści dla najmłodszych *Tajemnice Hnatowego Berda*, zbioru reportaży *Znaki czasu*. *Ryby* są kolejnym tomikiem poezji, który zawiera wiersze o przemijaniu, pamięci, tyle wdzięcznej co ulotnej, tematach traktowanych z charakterystycznym dla autora humorem, ironią i dystansem. Na okładce umieszczono reprodukcję obrazu Teresy Sieńczak, malarki z Turzego Pola, sąsiadującego z Jasionowem, gdzie urodził się Janusz Gołda.

Druk – Sowa Sp. z o.o. Warszawa 2015

Kapliczki, wotum dziękczynne za łaski – jak pisze we wstępie Bronisława Betlej i zarazem autorka zamieszczonych w wydawnictwie wierszy o tych małych świątyniach wiary – wciąż są na swoim miejscu, uparcie trwają, będąc nadal znakiem historii, wierności wierze ojców. Jedlickie kapliczki można obejrzeć na zamieszczonych fotografiach obok wierszy. To kapliczki czterech pór roku, wiosną – kwitnące kwiatami, latem – wyzłoczone kłosami pól i już nie często ozdobione makami i bławatkami, jesienne – w poświęcie zachodzącego słońca, zimowe – ubrane w ciepłe szuby jak starcy którzy przeżyli wiele.

Wydawca: Gminna Biblioteka Publiczna im. K. Wojnara w Jedliczu 2014

Teresa Paryna tworzy poezję niezwykle emocjonalną i szczerą. Pisze o sprawach przeżywanych w życiu codziennym, czasem z pozoru mało ważnych, które jednak poruszają i wzruszają. Tomik głównie skupia wiersze o przemijaniu. *Wydmy ciągle na nowo usypuje wiatr, a krajobraz, choć pozornie się zmienia, pozostaje zawsze ten sam. Nieuchronność przemijania rodzi chęć zatrzymania w słowach tego, co bliskie sercu, ważne, piękne...* czytamy w słowie wstępnym. Autorka jest członkiem Związku Literatów Polskich, prócz poezji pisze także opowiadania, prozę poetycką i felietony. *Przemyśl 2014*

Wyróżnienie dla chóru z Kopernika

W dniach 15 - 17 stycznia 2015 w Będzinie odbyła się XXI edycja Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika, która zgromadziła we wspólnym kolędowaniu 1650 podmiotów wykonawczych z Polski, Białorusi i Ukrainy. Wziął w nim

udział **Młodzieżowy Chór I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika** w Krośnie pod kierownictwem Krzysztofa Trybusa. Zespół otrzymał wyróżnienie w kategorii chóry młodzieżowe.

Sukces młodego flecisty

Franciszek Trybus uczeń IV klasy OSM I st. w Krośnie został laureatem Ogólnopolskich Przesłuchań Centrum Edukacji Artystycznej 2015 w Radomiu. W kategorii instrumentów dętych drewnianych zdobył III miejsce. Franciszek uczy się grać na flecie poprzecz-

nym w klasie Dariusza Krzoka. Podczas konkursu wykonał II Sonatę Op.2 nr 2 B. Marcellego i Dyptyk R. Aresa. Ogólnopolskie przesłuchania CEA są najważniejszym konkursem dla młodych muzyków z podstawowych szkół muzycznych w kraju.

Leśne fotografie 2014

26 stycznia odbyło się posiedzenie jury konkursu fotograficznego „Leśne Fotografie 2014” organizowanego przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krośnie przy współpracy z Tygodnikiem Regionalnym „Nowe Podkarpacie” i Telewizją Polską Oddział Rzeszów. Na konkurs wpłynęło 427 zdjęć 151 auto-

rów. Wyróżnienia specjalne otrzymali m.in. fotograficy z Krosna: **Antoni Panek** (członek Fotoklubu RCKP na zdj. pierwszy z lewej) od Polskiego Towarzystwa Leśnego Oddział w Krośnie oraz **Maciej Rajs** od redakcji Tygodnika „Nowe Podkarpacie”.

fol. W. Turtek

Harmonijkarz 2014

W ankiecie Kwartalnika Twój Blues **Robert Lenert** lider zespołu Los Agentos po raz kolejny znalazł się na bardzo wysokiej pozycji w kategorii „Harmonijka 2014”. Pierwsze miejsce ponownie obronił Michał Kielak. Blues Top, to ankieta wypełniana przez redaktorów i prenumeratorów kwartalnika Twój Blues, uznanego za najlepszy magazyn bluesowy w Europie. Robert uplasował się na 7 pozycji, podobnie jak w roku ubiegłym, czyli w ścisłej czołówce najlepszych bluesmanów w Polsce. Muzyk pracuje w Regionalnym Centrum Kultury Pogranicza, gdzie organizuje Galię Blues Festiwal oraz cykl Koncertów za... kurtyną.

fot. W. Turek

Nagrody dla wokalistek SP Swing

Do koncertu finałowego V Festiwalu „Piosenka w meloniku” który odbył się 12 lutego br. w Rzeszowie, zakwalifikowało się 100 wykonawców prawie z całej Polski. Muzyczne prezentacje

oceniał profesjonalne jury - Robert Janowski, Olga Bończyk, Dariusz Kordek, Magdalena Skubisz. Program festiwalu był szczególny, obejmował piosenkę aktorską, musicalową i filmową. Woka-

Natalia Niedziela

Aleksandra Mielcarek

listki Studia Piosenki „Swing” RCKP znalazły się wśród zdobywców statuetek festiwalowych. **Natalia Niedziela** otrzymała I nagrodę w kat. pow.19 lat, a **Aleksandra Mielcarek** III nagrodę

w kat.16 -18 lat. Współtwórczynią tych sukcesów jest Lucyna Dural, pod której opieką pracują młode artystki.

opr. Anna Bryła

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

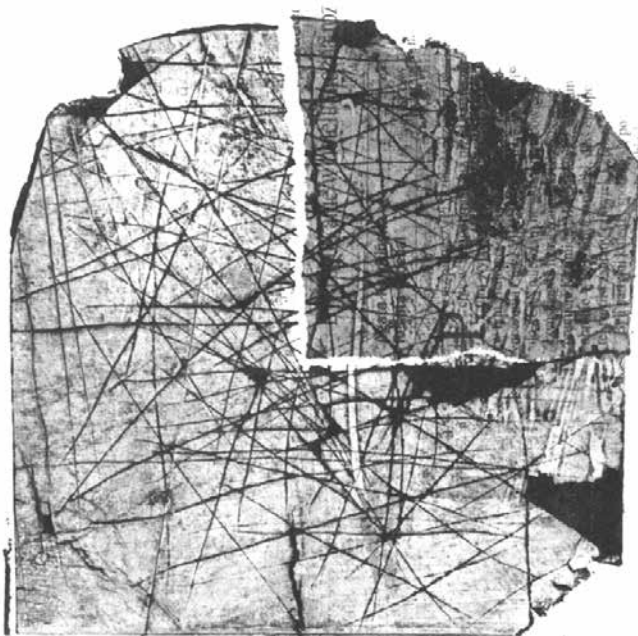
13 lutego - 6 marca

Magdalena Uchman - grafika

Urodziła się w 1981 roku w Przeworsku. Jest absolwentką Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Dyplom Uznania Rektora zrealizowała w 2006 roku w Pracowni Wkłęśłodruku prof. Krzysztofa Skórczewskiego. W roku 2010 ukończyła Środowiskowe Studia Doktoranckie otrzymując tytuł doktora sztuki na Wydziale Grafiki krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Działa twórczo w dziedzinie grafiki i rysunku. Jest autorką kilkunastu wystaw indywidualnych i uczestniczyła w 55 wystawach zbiorowych, prezentowanych w kraju i zagranicą (m.in. Anglia, Austria, Belgia, Niemcy, Rumunia, Litwa, Egipt, Macedonia, USA). W 2005 roku otrzymała wyróżnienie w konkursie Grafika Kwartału zorganizowanym przez Biuro Wystaw Artystycznych w Rzeszowie. Zdobyła również I nagrodę w 2006

roku w konkursie Granice Rysunku (Rzeszów) oraz na „8th International Small Engraving Salon” w Rumunii. W roku 2008 obiekty graficzne pt. „The Gift” zostały wyróżnione na „3rd International Experimental Engraving Biennial” w Rumunii.

opr. Marek Budzy

CENTRUM DZIEDZICTWA SZKŁA

6 lutego – 7 maja

**Huta Josephine w Szklarskiej Porębie na Śląsku
w 1 połowie XX wieku**

Prezentowany na wystawie zbiór to część znakomitej kolekcji szkła artystycznego im. Mieczysława Buczyńskiego Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze.

Huta *Josephine* w Szklarskiej Porębie powstała w 1842 roku na zlecenie hr. L. Schaffgotscha. Była ona nowoczesnym zakładem, zatrudniającym dobrych rzemieślników i projektantów, dzięki czemu od początku jej wyroby cechowały bardzo wysoka jakość i doskonałe wzornictwo. W latach 20. XX wieku, z powodu światowego kryzysu gospodarczego, huta *Josephine* połączyła się z firmą Fritza Heckerta w pobliskich Piechowicach oraz ze szlifiernią Neumann & Staebe w Sobieszowie, tworząc spółkę JO-HE-KY A.G.

Kiedy po II wojnie światowej Dolny Śląsk znalazł się w granicach Polski, *Josephine* wznowiła działalność w 1946 roku, używając najpierw spolszczonej

nazwy *Józefina*, a od 1956 roku *Huta Szkła Kryształowego Julia*.

Julia w Szklarskiej Porębie została zamknięta w 1992 roku, a jedyną pozostałością po dawnym zakładzie jest działająca do dziś niewielka huta, która znajduje się w miejscu dawnej firmy Fritza Heckerta w Piechowicach.

Zaprezentowana na ekspozycji kolekcja szkła to wysokiej jakości obiekty użytkowe, zaprojektowane przez czołowych artystów, współpracujących z manufakturą w Szklarskiej Porębie. To obiekty wykonane z wysokoołowiowego szkła kryształowego. Ukazują one całe spektrum możliwości technologicznych huty oraz umiejętności warsztatowych zatrudnionych w niej osób. Uroda pojedynczych wyrobów i kolekcji wyrażnie uzmysławia kunszt dolnośląskich twórców i wyrafinowany gust klientów. Szkoda, że jest to już tylko historia.

Karolina Połomska

MUZEUM PODKARPACKIE

Najnowsze wzory krośnieńskiego szkła w Muzeum AGH w Krakowie

Wystawa „Najnowsze wzornictwo podkarpackich hut szkła – Forma 2014”, prezentowana **od grudnia 2014 roku do kwietnia 2015 roku** w Muzeum AGH w Krakowie jest trzecią odsłoną wystaw cyklicznych organizowanych przez Muzeum Podkarpackie od 2006 roku. Prezentuje ona aktualne trendy we wzornictwie szklarskim, głównie artystycznym, dekoracyjno-użytkowym, przemysłowym i technicznym. Pierwsze dwie wystawy z dużym powodzeniem eksponowane były w siedzibie krośnieńskiego Muzeum, tym razem jednak postanowiono zaprezentować nasze szkło na Akademii Górniczo-Hutniczej, miejscu szczególnym dla polskiego szklarstwa. Stąd bowiem wywodzi się zdecydowana większość inżynierów specjalistów z dziedziny technologii produkcji i obróbki szkła.

Obecnie szkło jest tworzywem bardzo popularnym i nie ma dziedziny życia, w której nie miałyby zastosowania. Wytwarzane jest niemal we wszystkich krajach świata, a jednak są miejsca, w których tradycje i kunszt szklarski jest szczególnie pielęgnowany. Takim miejscem jest Podkarpacie, gdzie początki szklarstwa datowane są na przełom XVIII i XIX wieku. Powstawały wówczas na tym terenie tzw. leśne huty szkła, zaspokajające potrzeby rynku lokalnego. Usytuowane były w niewielkiej odległości od miast i osiągały w swym rozwoju pewną specjalizację, najczęściej w produkcji szkła stołowego i okiennego. Pierwsza przemysłowa

huta szkła powstała w Krośnie w 1919 roku. Spółka Akcyjna Polskie Huty Szkła w Krośnie - firma, która w późniejszym czasie rozslawiła nasze miasto, rozpoczęła produkcję w 1924 r. Po wielokrotnych zmianach i nazwy, i właściciela funkcjonuje do chwili obecnej jako Krośnieńskie Huty Szkła „KROSNO” S.A.

Wystawa „Najnowsze wzornictwo podkarpackich hut szkła – Forma 2014” jest pokazem wyjątkowej kolekcji szkła współczesnego, które powstało w wyniku pasji twórczej wielu wybitnych artystów, projektantów i hutników, a także fascynacji tym trudnym i wymagającym materiałem. Prezentuje szkło ręcznie formowane i zdobione, przy tworzeniu którego zastosowano m.in. tzw. gorące techniki formowania szkła, wymagające olbrzymiego talentu, zręczności i doświadczenia hutniczego. Te unikatowe i najcenniejsze prace powstały w Hucie Szkła Artystycznego Sabina w Rymanowie. Niemniej ważną część wystawy stanowią szkła dekoracyjno-użytkowe pochodzące z KHS „KROSNO” S.A. Ręcznie formowane szkła tworzone są jako indywidualne formy dekoracyjne lub wieloczęściowe zestawy stołowe. Wystawę uzupełnia szkło dekoracyjne i dekoracyjno-techniczne wytworzone metodą fusingu w Villa Glass Studio i Investland.

Wysoka jakość i niepowtarzalne wzornictwo szkła dekoracyjno-użytkowego sprawia, że pochodzące z Podkarpacia wyroby cieszą się od dawna dużym

Huta Szkła Artystycznego Sabina w Rymanowie - forma dekoracyjna - LOKI, autor - Rafał Rysz

uznaniem odbiorców. Podkarpackie Zagłębie Szklane słynie również z wybitnych artystów tworzących szkło unikatowe, które z dużym powodzeniem prezentowane jest w prestiżowych galeriach i muzeach zarówno w kraju, jak i za granicą. Krośnieńskie Zagłębie Szklane jest godnym kontynuatorem

liczącej około 5,5 tysiąca lat światowej tradycji szklarskiej, a wystawa „Najnowsze wzornictwo podkarpackich hut szkła – Forma 2014” jest doskonałym świadectwem najwyższej jakości dwudziestowiecznego szklarstwa polskiego.

Krzysztof Gierlach

Koncert na Pleyelu

5 lutego w Muzeum Podkarpackim w Krośnie w ramach X Międzynarodowego Forum Pianistycznego „Bieszczady bez granic” odbył się koncert na zabytkowym fortepianie Pleyel z 1862 r., który należy do najcenniejszych zabytków muzealnych, a poza tym mimo zaawansowanego wieku w dalszym cią-

gu jest sprawnym instrumentem. Honorowy patronat nad jubileuszową edycją forum objęła małżonka Prezydenta RP Anna Komorowska, a w Komitecie honorowym znaleźli się m.in. Małgorzata Omilanowska – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Władysław Ortyl - Marszałek Województwa

Podkarpackiego. Koncert poprowadził Maxymilian Bylicki - absolwent AMFC w Warszawie w klasie fortepianu, który przez wiele lat zajmował się problematyką zarządzania w kulturze, łącząc doświadczenie artystyczne z doświadczeniem w zarządzaniu administracją publiczną oraz przedsiębiorstwami rynkowymi. W koncercie udział wzięli młodzi zdolni pianiści z Polski, Ukrainy, Rosji, Słowacji oraz Litwy, którzy zmagali się z utworami takich kompozytorów jak Scarlatti, Mozart, czy Haydn. Niestety prawdopodobnie był to już ostatni koncert na fortepianie z epoki Chopina. Wymaga on konserwacji, ale w progra-

mie operacyjnym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie znalazły się na nią środki.

Międzynarodowe Forum Pianistyczne „Bieszczady bez granic” odbywa się corocznie i jest organizowane cyklicznie w okresie zimowym, na przełomie stycznia i lutego. Tematami przewodnimi poszczególnych edycji były: w 2010 roku - Chopin, w 2011 - Liszt, w 2012 - Beethoven, w 2013 – Mozart, a w 2014 roku - Bach. Dziesiąta edycja w 2015 roku poświęcona była motywowi „Chopin na klasycyzmie i na jazzowo”.

Mateusz Pastuszek

MUZEUM RZEMIOSŁA Piwnica PodCieniami

Krośnieńskie spotkania z podróżnikami „Svalbard, czyli renifery w kosmosie”

W lutym o swojej podróży opowiadali dwaj podróżnicy: Marcin Scelina – leśnik z Nadleśnictwa Baligród oraz Stanisław Strzyżewski – właściciel i administrator portalu Bieszczady.pl, którzy pod

koniec sierpnia 2014 roku, wybrali się na Spitsbergen. Wyprawa miała charakter krajoznawczo - przyrodniczy. Podczas swojego pobytu byli nad fiordem Isfjorden w Longyearbyen (stolicy Svalbardu)

oraz w rosyjskich miejscowościach Barentsburg i Pyramiden. Odnaleźli sporo „zabytków” po radzieckim komunizmie.

W ostatni dzień ich pobytu po raz pierwszy na chwilę zaszło słońce.

Dorota Piwka

KROŚNIEŃSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

E-booki w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej

Krośnieńska Biblioteka Publiczna od 1 lutego 2015 r. oferuje użytkownikom dostęp do 1147 książek elektronicznych dostępnych na platformie IBUK Libra www.libra.ibuk.pl

IBUK Libra to pierwsza w Polsce czytelnia internetowa, nowoczesna platforma dla edukacji, która zapewnia dostęp do książek z dowolnego miejsca. To głównie literatura naukowa i popularnonaukowa ze wszystkich dziedzin wiedzy, w tym najnowsze wydania publikacji, często niedostępne w bibliotekach w wersji drukowanej. Z e-book-ów można korzystać przez całą dobę z dowolnego komputera połączonego z Internetem. Istnieje również możliwość korzystania z serwisu na urządzeniach mobilnych.

Każdy może skorzystać z ebooków na stanowiskach komputerowych w Bibliotece,

ale także na komputerach domowych – wystarczy zgłosić się do Biblioteki po jednorazowy kod dostępu. Specjalnie zaprojektowany Czytnik IBUK Libra umożliwia także interaktywną pracę z tekstem m.in. robienie notatek, dodawanie zakładek, przeszukiwanie tekstu pod kątem żądanej frazy, tagowanie fragmentów i wiele innych. Ułatwienia te pozwalają na korzystanie z publikacji elektronicznej w podobny sposób, jak z książki drukowanej.

Aby uzyskać PIN (kod aktywacyjny) należy zgłosić się osobiście do wypożyczalni lub czytelnicy KBP (ul. Wojska Polskiego 41) lub dowolnej filii Biblioteki. Kod można uzyskać również pocztą e-mail - należy wysłać imię i nazwisko oraz numer karty bibliotecznej na adres: biblioteka@kbp.krosno.pl

Krośnieńska Biblioteka Publiczna wykupiła dostęp do tej bazy w ramach konsorcjum Podkarpackich Bibliotek Publicznych. Po rejestracji w portalu www.libra.ibuk.pl i wprowadzeniu otrzymanego kodu czytelnik uzyskuje możliwość czytania zgromadzonych książek o dowolnej porze.

Oferta e-booków to nowy rodzaj zbiorów, który proponuje Krośnieńska Biblioteka Publiczna. To także nasza odpowiedź na

rosnące zainteresowanie książką elektroniczną i rozwojem nowoczesnych technologii w dostępie do zbiorów i usług. Mamy nadzieję, że ta propozycja będzie się cieszyć dużym zainteresowaniem ze strony czytelników. Szczegółowa instrukcja o dostępie do platformy IBUK Libra na stronie www.kbp.krosno.pl

Monika Machowicz

II KROŚNIEŃSKI TURNIEJ JEDNEGO WIERSZA

W konkursie mogą wziąć udział uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z Krosna i powiatu krośnieńskiego. Warunkiem uczestnictwa jest nadesłanie 1 wiersza własnego autorstwa, nigdzie dotąd niepublikowanego, ani nienagradzanego, w formie wydruku komputerowego w 3 egz., podpisanego imieniem i nazwiskiem autora. Utwó

należy przesłać pocztą lub dostarczyć osobiście do siedziby Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej, 38-400 Krosno, ul. Wojska Polskiego 41 **do 28 lutego 2015 r.** z dopiskiem „Turniej Jednego Wiersza”. Regulamin konkursu i karta uczestnictwa znajdują się na stronie www.kbp.krosno.pl.

X KONKURS PLASYCZNY WIELKANOCNE TRADYCJE POGRANICZA „Palma, Pisanka, Wieniec, Ozdoba świąteczna”.

Prace (tylko indywidualne) oceniane będą w III grupach tematycznych i V kategoriach wiekowych. Do udziału w konkursie zaprasza się dzieci i młodzież ze

szkół Krosna, powiatu krośnieńskiego oraz administracyjnych odpowiedników na Słowacji i Ukrainie, zgłoszone przez odpowiednie dla miejsca zamieszkania

szkoły, ośrodki kultury, kluby i stowarzyszenia. Każdy z uczestników może przedstawić tylko 1 pracę wykonaną w dowolnej technice i formie, z dołączoną kartą zgłoszenia, której wzór stanowi załącznik do regulaminu. Prace należy

zglaszać do **16 marca 2015 r.** w sekretariacie Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza 38-400 Krosno, ul. Kolejowa 1. Regulamin konkursu plastycznego na www.rckp.krosno.pl w zakładce regulaminy. Informacje tel.13 43 218 98.

XI KONKURS RECYTATORSKI TROPEM WSPÓŁCZESNEJ POEZJI

Krosno 24 kwietnia 2105

Konkurs przeprowadzany w 3 kategoriach artystycznych i 2 grupach wiekowych: recytacja (szkoły podstawowe, gimnazja), poezja śpiewana (gimnazja). Uczestnicy prezentują opublikowane teksty literackie, które powstały w latach 1914 – 2010. W kategorii recytacja obowiązuje wykonanie jednego utworu poetyckiego lub kompilacji utworów poetyckich albo poetycko-prozatorskich.

Czas wykonania całości nie może przekroczyć 7 min. W kategorii poezja śpiewana uczestnicy prezentują dwa utwory poetyckie. Zgłoszenia w terminie **do 15 kwietnia 2015 r.** prosimy przysyłać na adres: Regionalne Centrum Kultur Pogranicza, 38-400 Krosno ul. Kolejowa 1, lub e-mail: rckp@rckp.krosno.pl, tel./fax 13 43 218 98. Regulamin i karta zgłoszenia na www.rckp.krosno.pl

I KONKURS FOTOGRAFICZNY „Z BIEGIEM WISŁOKA”

Celem konkursu jest propagowanie sztuki fotografii pokazującej piękno pejzażu wzdłuż rzeki Wisłok w różnych porach roku oraz zwrócenie uwagi na specyfikę krajobrazu rzeki. Uczestnikami mogą być osoby, które wyłącznie w sposób amatorski zajmują się fotografią. Warunkiem przystąpienia do konkursu jest nadesłanie 1 fotografii lub zestawu składającego się z 4 fotografii (prace oceniane będą w dwóch odrębnych kategoriach – jednego zdjęcia i cyklu zdjęć). Fotografie mają mieć postać materiału gotowego do ekspozycji wyłącznie w forma-

cie 30 cm x 40 cm. Fotografie w postaci zapisu elektronicznego lub diapozytywu nie będą przyjmowane. Fotografie na odwrocie powinny być opisane godłem (pseudonimem) oraz zawierać tytuł, rok oraz miejsce wykonania. Do prac należy dołączyć kartę zgłoszenia umieszczoną w zaklejonej kopercie i przesłać na adres Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza, 38-400 Krosno, ul. Kolejowa 1w terminie **do 30 sierpnia 2015 r.** z dopiskiem *Konkurs „Z biegiem Wisłoka”*. Regulamin i karta zgłoszenia na stronie www.rckp.krosno.pl

CROSCENA

Krośnieńska Scena Kultury

Wydawca: Regionalne Centrum Kultur Pogranicza
38-400 Krosno, ul. Kolejowa 1,
tel. 13 432 18 98, 13 432 09 97
e-mail: crosцена@rckp.krosno.pl
www.rckp.krosno.pl

Redakcja: Anna Bryla, Wacław Turek
Skład komputerowy: Krzysztof Zygarowicz
Druk: Hedom, Krosno, tel. 13 432 02 02
Nakład: 500 egz.

Crosцена w wersji internetowej dostępna na stronie

www.rckp.krosno.pl w zakładce Crosцена

ISSN 1731-0296

XXXVII KROŚNIEŃSKIE SPOTKANIA TEATRALNE

EDYCJA WIOSENNA

8 - 20 IV 2015

REGIONALNE CENTRUM KULTUR
POGRANICZA W KROŚNIE
UL. KOLEJOWA 1

Bilety i karnety w sprzedaży
od 20 lutego 2015 w kasie RCKP
poniedziałek – piątek 10.00 – 13.00
i 14.30 – 17.30, sobota 10.00 – 14.00
tel. 13 43 21898 w. 159

Telefoniczna rezerwacja biletów
od 20 lutego 2015, godz. 10.00

e-mail: sprzedaz.impres@rckp.krosno.pl

 **REGIONALNE
CENTRUM
KULTUR
POGRANICZA**
WWW.RCKP.KROSNO.PL

8 IV GODZ. 17.00 i 19.30

MAYDAY 2

TEATR BAGATELA, KRAKÓW

Bilet 50 zł, ulgowy 40 zł, balkon 35 zł

11 IV GODZ. 19.30

DANUTA W.

TEATR POLONIA, WARSZAWA

Monodram Krystyny Jandy

Bilet 70 zł, ulgowy 60 zł, balkon 55 zł

12 IV GODZ. 19.30

32 OMDLENIA

TEATR POLONIA, WARSZAWA

Obsada: Krystyna Janda, Jerzy Stuhr, Jerzy Łapiński

Bilet 90 zł, ulgowy 80 zł, balkon 75 zł

16 IV GODZ. 19.30

MÓJ MOLIER

Premiera TEATR POWSZECHNY, WARSZAWA

Monodram Andrzeja Seweryna

Bilet 50 zł, ulgowy 40 zł, balkon 35 zł

Karnet 250 zł

KST DLA MŁODEGO WIDZA

19 IV GODZ. 16.00

KOZIOŁEK MATOŁEK

TEATR BANIALUKA, BIELSKO-BIAŁA

SPEKTAKL RODZINNY

Bilet rodzinny 65 zł dla 5 osób, 56 zł dla 4 osób, 48 zł dla 3 osób,

36 zł dla 2 osób. Bilet normalny 20 zł

20 IV GODZ. 8.30 i 10.30

KOZIOŁEK MATOŁEK

TEATR BANIALUKA, BIELSKO-BIAŁA

SPEKTAKL DLA SZKÓŁ I PRZEDSZKÓŁ

Bilet 12 zł

KST DLA MŁODZIEŻY

16 IV GODZ. 12.00

MÓJ MOLIER

Premiera TEATR POWSZECHNY, WARSZAWA

SPEKTAKL DLA SZKÓŁ

Bilet 15 zł

- druk cyfrowy i offsetowy
- reklamowe i ozdobne torby papierowe
- gadzety reklamowe
- opakowania

DRUKARNIA
HEDOM

38-400 Krosno
ul. Kletówki 54a

13 432 02 02
13 432 70 57

biuro@hedom.pl
www.hedom.pl

GALERIA JEDNEGO ZDJĘCIA
Piotr Grochala